

fatalnie; przypuszcza się, że będą one niższe o 30 — 40 proc. od zeszłorocznych wskutek suszy, jaka panowała wiosną b. r. — Wprost już klęskowo zapowiada się zbiór psaz, których w wielu okolicach Wielkopolski będzie do 80 procent poniżej zbiorów zeszłorocznych.

**SZEF SZTABU ARMJI SZWE-
DZKIEJ NA MANEWRACH
POD PIETRUSKIEM**

General Nygren, szef sztabu armji szwedzkiej, przybył do Warszawy, aby wziąć udział w grach wojskowych dla zagranicznych attache militaire, które rozpoczyna się w Pietrusku pod Poznaniem. General Nygren udekorowany został przez pierwszego wice ministra spraw wojskowych, generała Kasprzyckiego, wielką wstęgą Orderu «Polonia Restituta».

**PEACZ DZIECKA OCALIŁ RO-
DZINĘ OD NIECHYBNEJ
ŚMIERCI**

Onegdaj wybuchł nad ranem pożar w zabudowaniach Wilkorji Semik w Suchej, który strawił doszczętnie dom mieszkalny składający się z jednej izby, kuchni, sieni, stodoły, stajni i drewni. Pastwą płomieni udrła również większa część urządzenia domowego, jakoteż cały martwy i żywy inwentarz gospodarczy wraz ze świeżo zebranymi plonami.

Pożar zauważyła pierwsza zamężna córka Semikowej Julia Drodź, którą zbudził płacz dziecka i ona dopiero z kolei pobudziła resztę domowników wzbudzając alarm. Domownicy ledwo z życiem uszli z płonącego domu, albowiem pożar objął w szybkim tempie cały drewniany dom kryty papą.

Akcja ratunkowa natrafiała na trudności z powodu braku wody i niedostępnego terenu górzystego dla maszyn przeciwpożarowych.

Z Brazylii

**WILU OBYWATELI STANIE
PRZED URNĄ WYBORCZĄ**

Według obliczeń około 1.800.000 wyborców stanie do głosowania podczas wyborów październikowych.

Przy ostatnich wyborach majowych głosowało 1.222.624 obywateli. Zatem zrozumienie obowiązków obywatelskich postępuje naprzód.

W Stanie S. Paulo stanie przy urnie 600.000 wyborców; w Minas — 600.000 obywateli.

ZAKUPY BRONI

Minister Wojny, general Góes Monteiro powiadomił prezydenta Izby Deputowanych, że Brazylija zakupiła broni za sumę 7.364.735\$000.

**MALI OBROŃCY BYŁEGO
MINISTRA**

Z Parahyba donoszą, że drobni sprzedawcy dzienników, odmawiają przyjmowania do sprzedaży dzienniki, które atakują byłego ministra José Americo de Almeida. Podobny wypadek zaeszedł w 1929 r. gdy niektóre pisma atakowały byłego prezydenta João Pessoa.

**DEPUTOWANI WYJEŻDZĄ-
JĄ Z RIO**

Z Rio donoszą, że w bstałnich dniach wyjechało z Rio około 30 deputowanych, przeważnie z północnych stanów; zachodzi obawa, że nie będzie dostatecznej liczby deputowanych na przyszłych posiedzeniach, na których ma być uchwalony budżet.

**NIE PRZEBIERA W ŚROD-
KACH**

Z Cuyabá donoszą, o dziwnym postępowaniu deputowanego Villas Bôas, który w Izbie Deputowanych przemawiał za uznaniem Sowietów, a z drugiej stro-

ODMŁÓDZIŁ SIĘ WPRAWDZIE, ALE MAŁPIE MIAŁ ŻYCIE

Profesor Liceum w Budapeszcie, od pewnego czasu spensjonowany, niejaki Jenő Sandor, smucił się bardzo, że starość zbliża się szybkimi krokami. Żał mu było rozstawać się ze światem w siedemdziesiątym szóstym roku życia. Ale słyszał o metodzie Woronowa. Po dłuższym namyśle zdecydował się wreszcie udać się do doktora Zoltan Nemes Nagy. Ten dokonał operacji; operacja się udała, wszystko więc w najlepszym porządku.

Pewnego dnia profesor wyszedł z kliniki w towarzystwie młodej panienki i udał się do ogrodu zoologicznego. Zbliżywszy się do klatki szympansa, wnet zbladł i zemdlął. Ocucono go lecz widać było, że się w nim coś zmieniło. Sam zresztą

oświadczył obecnym donośnie, że stał się szympansem. I zaczął przytem wykonywać różne ruchy zwierzęce. Było to przed ośmiu laty. Odtąd stary Sanbor pędził żywot małpi. Nie kładł się nigdy do łóżka, lecz na poduszce w kącie pokoju, żywił się jarzynami i owocami, delectując się szczególnie orzechami. Słowem zachowywał się niczem rodowły prawowłerny szympanas. W tym okresie był ciekawym obiektem profesorów i lekarzy, zarówno węgierskich jak i obcych, którzy widzieli w tem skutek dokonanej operacji. I oto w tych dniach, osiemdziesięcioletni staruszek zmarł. Zwłoki jego, co było zresztą do przewidzenia poddane zostaną skrupulatnej sekcji.

**ny głosował za udzieleniem sub-
wencji dla kolegów prowadzo-
nych przez duchowieństwo.**

Deputowany p. Villas Bôas jest znanym antyklerykałem, lecz ażeby pozyskać sobie wyborców katolickich, czyni niskie ukłony w ich stronę.

**O ŻUŻYTKOWANIU ENER-
GJI WÓD MORSKICH**

Do portu w Rio de Janeiro zawinął okręt «Pontes», na pokładzie jego znajduje się głośny uczyony francuski prof. Jerzy Claude, który przeprowadza badania nad możliwościami zużycia energii wód morskich. Prof. Claude oświadczył, że wkrótce skonstruuje aparat, którym będzie mógł produkować dziennie milion kilo lodu a nawet więcej.

Badania swe prof. przeprowadza z rozmachem i na wielką skalę; n. p. do przewozu aparatów, przyrządów i materiału użyje trzech okrętów.

Paraná

NOWY INSPEKTOR SZKOLNY
Tymczasowym inspektorem szkół średnich w Paranie został zamianowany p. Pedro Rodrigo de Freitas.

KURTYTYBA

**KOMITET JUŻ ZEBRAŁ PRZE-
SZŁO 10.000\$000 NA POWO-
DZIAN**

Jak to wynika z ogłaszanych list ofiarodawców na ręce Komitetu Pomocy Ofiarom Powodzi, wyłonionego z organizacji: Związek Tow. «Oświata», Związek Polski, Tow. T. Kościuszkowski, Sarmacja i innych, złożono z Kurtytyby i kolonij Parany, Rio Grande do Sul, S. Cathariny i S. Paulo przeszło 10.000\$000; do Polski przesłano już 8.540\$000 czyli 3.000 złotych polskich.

Komitet w dalszym ciągu zbiera i przyjmuje ofiary na powodzią, ufając, że składki dosięgną cyfry 15.000\$000.

Wkrótce Komitet wyśle czwartą ratę składek w sumie tysiąca złotych.

**Rio Grande do Sul
PRZED WYBORAMI**

Wobec zbliżania się daty wyborów październikowych ruch wyborczy staje się coraz żywszy.

Następujące partie zarejestrowały swe listy w Trybunale Wyborczym.

Republikańska Partja Liberalna; Stronnicтво «Jeden Front», Liga Państwa Laiokiego; Robotnicza Liga Wyborcza; Akcja Intergralistyczna.

**KANDYDACI STRONNICIWA
«FRENTE UNICA»**

Stronnicтво «Frente Unica» z Rio Grande do Sul postawiło kandydatów na deputowanych federalnych: Antonio Augusto Borges de Medeiros, João Neves da Fontoura, Lindolfo Collor, Ariosto Pinto, Sergio Ulrich de Oliveira, Joaquim Luiz Osorio, Arnaldo Faria, Nicolau Vergueiro, Anibal

Loureiro, Flory de Azevedo.

Na deputowanych stanowych: Joaquim Mauricio Cardoso, Firmino Paim Filho, Adroaldo Mesquita da Costa, Glycerio Alves, Marcia Terra, Rony Lopes de Almeida, Oswaldo Vergara, Aurelio Py, Waldemar Masson, Anthero Moreira Leivas, Oliverio de Deus Vieira Filho, coronel Leonardo Ribeiro da Silva, Adolpho Luiz Dupont, Oswaldo Miller Barlém e Alfredo Favaret.

**KANDYDACI STRONNICIWA
LIBERALNEGO**

Stronnicтво Liberalne stawia jako kandydatów na deputowanych federalnych: Raul Pilla, João Baptista Luzardo, Bruno Mendonça Lima, Alberto Pasqualini, Walter Jobim, Camillo Merio Xavier, Oscar Carneiro Fontoura, Firmino Torella, Lucidio Ramos, Araujo Cunha.

Na deputowanych stanowych: Joaquim Fr. de Assis Brasil, Alfeu Bica de Medeiros, Gabino da Fonseca, Mario Amaro da Silveira, Anacieto Firpo, Luiz Pacheco Prates, Camillo Teixeira Mercio, Armando Fay de Azevedo, Mem de Sá, Anibal Barros Cassal, Francisco Simões, Alexandre Lisboa, Orlando Carlos, Bittencourt de Azambuja, Felix Garcia, Alfredo Simch.

Ostatnie wiadomości

— Z Warszawy donoszą, że rząd polski odebrał debiet pozostawiony w Polsce sześciu dziennikom sowieckim z powodu kampanji jaką te dzienniki prowadziły przeciw władzom polskim.

— Podesza przelotu nad Pirenejami zginął w katastrofie znany lotnik polski inżynier Baliński.

W związku z ofera żerardowska został aresztowany Henryk hrabia Potocki, który był prezesem zarządu Zakładów Żyrardowskich.

— Król Egiptu Fuad zachorował śmiertelnie.

— W Hiszpanji liczba bezrobotnych w miesiacu lipcu wynosiła 520.847 osób.

— W Niemczech w okolicach Wrocławia wybuchła epidemia delfterji.

— Z Asumpcão donoszą, że na froncie wojennym cztery samoloty bolwijskie stoczyły walkę z sześcioma samolotami bolwijskimi.

**EKSMISJA POSŁA CARSKIEGO
P. Koziet - Poklewskiego
z gmachu sowieckiego
w Bukareszcie**

Donoszą z Bukaresztu o nie zwykłej sytuacji dyplomatycznej, jaka wytworzyła się tam wobec nawlężania stosunków dyplomatycznych pomiędzy Rumunją a Sowietami.

W gmachu b. carskiego poselstwa rosyjskiego rezydował do ostatniego czasu poseł b. carskiego rządu rosyjskiego Koziet Poklewski. Przed paroma dniami przybył do Bukaresztu poseł sowiecki i zamierzał objąć gmach poselstwa.

Koziet - Poklewski oświadczył, że gmachu nie opuści, chyba pod przymusem. Rząd rumuński wobec tego położył areszt na wszystkie sprzęty znajdujące się w gmachu i eksmitował b. posła Koziet - Poklewskiego.

OSY ZJADŁY ŻNIWIARZA

Na Węgrzech żniwiarz Imre Molner z Hoodmezasarheii, kosząc pszenicę, zburzył gniazdo os. Wściekłe owady rzuciły się na żniwiarza, który początkowo bronil się z miejsca rękami, czapką, wiązką zboża, wreszcie rzucił się między snopy a gdy i to nie pomogło, zaczął uciekać, podnosząc przeraźliwy alarm. Za nim jednak nadbiegła pomoc nieszczerliwy żniwiarz oblepiony rojem os. padł. Akcja ratunkowa była niezmiernie utrudniona, gdyż wypadło dopiero kłębami gęste go dymu zniszczyć rozjuszone osy. Przewieziony do szpitala żniwiarz zmarł.

SŁUŻBISTA

Mała stacyjka. Z pociągu wysiada tylko jeden pasażer. Przy wyjściu kontroler odbiera bilety. Gdy pasażer oddaje swój bilet, kontroler zawołał głośno:

— Proszę pokolej, proszę się nie łoczyć!

— Kto się łoczy? — zdumiewa się pasażer — przecież oprócz mnie nikogo więcej nie ma!

— Nic na to nie poradzę! — odpowiada bileter — taka jest instrukcja, a ja się muszę stosować do przepisów!

(T. 7.)

DLACZEGO SIĘ SMUCIĆ?

Dlaczego się smucić, jeżeli życie należy do ludzi wesolych? «Smutek, to choroba» — oświadczył jeden z naszych bardzo znanych lekarzy. I to jest prawda. Człowiek zdrowy, doskonale się czujący fizycznie i psychicznie, zawsze przedstawia się dobrze, czuje się zadowolonym. Ten, który się czuje osłabionym, zniechęconym, smutnym — to dlatego, iż jest chory. Bardzo często zło pochodzi od braku odpoczynku, pożywienia, spokoju fizycznego i umysłowego. Którykolwiek z tych wypadków można wyleczyć usuwając zło i równocześnie wzmożenie utracone siły zapomocą, «Tonofolian» najlepszy zastrzyk na wzmożenie,

Sanguel Sanguel Sanguel!

SANGUENOL

(Formuła niemiecka)

Jedne lekarstwo, które po 20-dniowym używaniu go, zabezpieczy i uchroni każdego od suchoty.

Działania ono:

1) Ogólne wzmożenie sił i natychmiastowy powrót apetytu.
2) Usuwa zupełnie ból głowy, bezsenność i nerwowość.

3) Zwalozza radykalnie przynęgnięcie i podnieca chłó do życia.

4) Powiększa cięzar ciała aż do 3 kg.

Choroby raka można uniknąć ponieważ jest to zgrupowanie potasu w pewnej części ciała.

Kalcjum rozpuszcza potas Sanguenol zawiera kalcjum i dzięki temu można uniknąć raka.

Sanguenol jest to wynalazek naukowy.

Powyżej wymienione szczegóły są opinją wydaną przez lekarza Dr. Manuela Soares de Castro.

Do nabycia w całej Brazylii.

Komitet Pomocy Ofiarom Powodzi w Polsce

ZEOŻYLI NA POWODZIAN:

Z poprzednich list
W Prudentopolis 9.765\$800
(lista IV):
Aryobratwo Matek Chrześcijańskich 30\$; Stow. Dzieci Marij 20\$; Maciej Krupa 20\$; Grzegorz Łukasiewicz 20\$; Stow. Aniola Stróza 10\$; Ludwik Szuber (syn) 10\$; po 5\$: Franciszka Dietrich, Ludwik Ambroży, Stefan Pohodyniak, Stanisław Zak, Jan Mielnik; po 4\$: Franciszek Stoch; po 3\$: P. Burakowski; po 2\$: Fr. Kaźwa, A. Słocka, A. Emaltas, St. Kilanowski, M. Kilanowska; K. Czarniecka 1\$200.

W Kol. Moquem 159\$200
(Imbituva):

Andrzej Ziłkowski, 10\$; po 5\$: Władysław Wilnicki, Jan Ogrodowicz, Władysław Wiśniewski; Władysław Klazura 3\$; po 2\$: S. Orłowski, W. Melaniuk, M. Mylek, M. Koteczka; K. Orłowska 1\$; Ks. T. Kanja 3\$;

Lista II Tow. T. Kościuszkowski - Łacność 40\$000

i Zgoda w Kurtytybie: Władysław Sobolowski 10\$; Józef Kowalczyk 10\$; po 5\$: Wilhelm Kłos, Janina Rychełowska, Józef Smolński, Alojzy Gapski; 40\$000

Z II listy E. Ziarnickiego w Kurtytybie:

Walenty Kluczak z Aranca-ria 10\$; Józef Wiśniewski 5\$; Bernardo L. 3\$; po 2\$: J. Bak z Alfonso Penna, J. Pajtra, E. Pundej; J. Mitczuk 1\$; 25\$000

W red. Ludu: Władysław Brańta z Baccachery 5\$000

Cruz Machado (lista II)

Skladka w kościele 46\$400; Józef Mistrzak 10\$; składka kościelna w S. Ana 18\$; po 5\$: Józef Telenci, Wojciech Dziuba, Józef Krawczyk; po 2\$: J. Grynanza, Fr. Niedziela, W. Baran, W. Uniczko; Kazimierz Zmuda 3\$; M. Szandrowska 1\$500; po 1\$: A. Wilkosz, P. Holyn, K. Pienyczyłan, B. Kruczek, M. Jachowicz, Fr. Wiązek, R. Parnas, A. Warszawski, Fr. Milura, Fr. Ryba;

Dzieci ze szkoły Sióstr

w Cruz Machado

na głodne dzieci powodzią w Polsce: Siostry Rodziny

Marij 10\$; po 1\$: Kazio Czerwinski, Jadzia Ottonówna,

Luca Ottonówna, Cecylia Ottonówna, Wikolia Chybiak,

Ali Diamant, Włodzio Honese-

ko, Tadezio Talenci, Emilia

Dobkowska, Kazio Mlynarczyk,

Marieta Diamant, Kazio Dlugosz,

Janek Dobkowski, po 5\$00:

Kostas Otto, Miecio Otto,

Teodzia Dlugosz, Edmund Otto,

Hilda Wilhelm, Franjo Dobkowski,

Manja Lulek, Hieronim Grynicza,

Kazio Kopusiuk, Janek Nazeński,

João Diamant, Efralim Diamant,

Stasio Szajkowski, Adelia Szandrowska,

Leoa Dobkowski; po 4\$00:

Karolina Rojek, Weronia Buchaj, Jędzia Buchaj,

Stasio Lules, Feliks Prokop, Janek Szeszaroski,

Michaś Denis, Cela Drodź;

po 2\$00: Róża Tabaka, O. Brasil de

Queiros, Olesia Zmuda, Basilia de

Queiros; 146\$400

W Serrinha (lista II)

po 5\$: Franciszek Soczek,

Stanisław Waszolek, Marija Dejna,

Józef Purkot; po 3\$: Fr. Swierdzowski;

po 2\$: M. Szocek, J. Wszolek, J. Gembarowski,

W. Trybek, War. Trybek; po 1\$: A. Trybek; 94\$000

Razem 10.195\$400

(C. d. n.)

Kurtytyba, 28 września 1934.

Franciszek Lachowski, prezes

Józef Papugonek, skarbnik

Jan Palka, II sekretarz.

« Oświata »

Nadeszły świeżo z Polski

ŚPIEWNIKI KOŚCIELNE —

bez nut — X. J. Siedleckiego

ceda 9\$000 za egz.

**BOLA CIĘ NOGI ?
NACIERAJ
Frixal**

Poznajmy nasze prawa

i obowiązki

Konstytucja Brazylii

(Ciąg dalszy)
SEKCJA III.

Art. 78. Ustawa będzie tworzyć trybunały federalne, gdy tego wymaga będą interesy sprawiedliwości, przyczem może im przydzielić końcowe sądownictwo rewizyj procesów karnych, wyjąwszy wyroki Najwyższego Trybunału Wojskowego i spraw wymienionych w art. 81, pod literą d, e, g, h, i, k; tak samo zatęgi o jurysdykcję pomieędzy sędziami federalnymi okręgowymi, w których te trybunały mają kompetencję.

Par. Jedyny. — Przesługuje wnoszenie rekursu do Najwyższego Sądu, zawsze, kiedy chodzi o materię konstytucyjną a ponadto, w wypadkach odmówienia habeas corpus.

Art. 79. — Stwarza się trybunał, którego nazwę i organizację określi ustawa, złożony z sędziów, mianowanych przez Prezydenta Republiki, w formie i z wymogami określonymi w art. 74.

Par. Jedyny. — Trybunałowi temu będzie przysługiwad w zakresie, który ustali ustawa, sądzić wyłącznie i definitywnie z wyjątkiem dobrowolnego rekursu do Najwyższego Sądu, w wypadkach, które wiążą się z materją konstytucyjną:

1. — Rekursy od aktów i wyroków ostatecznych Władzy Wykonawczej, wyroków sędziów federalnych w sporach, w których Związek występował jako strona, jednakże i jedna i druga strona zewnętrznie odnośnie do do funkcjonowania urzędów publicznych lub powołują się w ogólności, w ośrości lub w części na prawo administracyjne;

2. — spory pomieędzy Związkiem i jego wierzycielami, wynikające z publicznych kontraktów.

§ 2. Natychmiast, gdy trybunał ten jest czynny, upada kompetencja innych sędziów i trybunałów sżby sądzić rekursy, o których jest mowa w poprzednim paragrafie.

Art. 80. — Sędziowie federalni będą mianowani z pośród Brazylijan z urodzenia, znanych z wiedzy prawnej i nieposzlakowanej reputacji, zapisanych na liście wyborczą i którzy nie mają mniej niż 30 lat życia ani też ponad 60, zwaśniając z tego ograniczenia wieku tych, którzy już byli sędziami.

Par. Jedyny. — Mianował ich będzie Prezydent Republiki z pośród pięciu obywateli, z zachowaniem

warunków wyżej wymienionych, i wskazanych, według ustawy i głosowaniem tajnem przez Najwyższy Sąd.

(Ciąg dalszy nastąpi).

JAN SKAŁSKI

Chirurg - Dentysta

Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres dentystyki szybko, starannie i tanio. Przyjmuje w każdej chwili.

Rua Brigadeiro Franco N. 1985
róg Aquidabam — CURITYBA

Dr. Carlos Heller

Praktykował w hamburskich i paryskich szpitalach. — Klinika ogólna.

Leczy specjalnie choro żyłkowe, weneryczne, pęcherza i włosów.

Klinika dla dzieci. — Leczy zylakozę rany na nogach bez operacji.
Konsultorium: Nad Farmacją Brasilia. Pracę Tiradentes 390. Przyjmuje od 12 do 1-szej i od godz. 4-ej do 6-jej.
Rez. Rua Commendador Araujo 970 — Telefon 424.

MATERJAŁY NA LATO

Otrzymaliśmy KASZMIRY i BRIMY Inu krajowego i zagranicznego i sprzedajemy je bez obawiania się konkurencji.

AO MUNDO

das

CASEMIRAS

Ul. 15 de Novembro 129,

KURITYBA

MÓWI SIĘ PO POLSKU I PO RUSKU.

Świnie!

Są do sprzedania ŚWINIE DO CHOWU, dobrej rasy od 10\$000 do 70\$000 za sztukę.

— Blizszych Informacji udziela JORGE A. BONACIF przy drodze za Penitencjarją, w pierwszej Wendzie, po lewej stronie, na rogu, w miejscowości AHU DE CIMA.

AFFONSO P. ETZEL

Chirurg - Dentysta
Wykonanie sumienne, szybko i gwarantowane. Gwarantuje wyjmowanie zębów bez bólu.

Kons. i Rez. Rua Fl. Peixoto 685
Przyjmuje od 9 do 11 i od 2 do 6-jej.

Mala Real Ingleza

ALMANZORA 6 Października do Rio, Madeira, Lisabon, Leixões (via Lisabon), Vigo, Cherbourg i Southampton.

Do Montevideo i Buenos Aires:	
H. Brigade	2 Października
Alcantara	6
H. Patriot	16
Arlanza	23

Z Santos do Europy:	
Almanzora	6 Października
H. Princess	8
Alcantara	20
H. Brigade	22

Sprzedaje się szkaty 3-ciej klasy do Europy: jak do Polski, Litwy, Irlandji, Czechosłowacji, Jugosławji, Austrii, Rumunji, Bessarabji.

Informacji udziela Agencja: Cia Marte
Rua 15 de Novembro 257-261 — Caixa postal 320 — CURITYBA

DLACZEGO PEACISZ LOKATORNE?

Dlaczego nie jesteś właścicielem domu?
Za 5\$000, 10\$000, 20\$000 miesięcznie, możesz nabyć własny dom w Filmie

Empreza Constructora Universal Ltda,

kłóra dąje go swoim członkom. Pieniędzy swych nigdy nie stracisz. Załadaj informacji przy Rua 15 de Novembro 384 — Kurityba.

Lód kryształowy

poleca i rozsyła wozami specjalnymi i higienicznie do tego celu przyrządzonymi

Browar „ATLANTYKA”

po cenach najtańszych.

Zamówienia przyjmuje się przez telefon nr. 7-9-0, lub 7-9-1, albo też przez swych dostawców i w naszych depozytach.

APTEKA „TIRADENTES”

Aptekarz: KUNO KLEEMANN

Kurityba — Pracę Tiradentes 398 — Telefon 1084
Bogaty skład nowo sprowadzonych artykułów drogerijnych i aptecznych, krajowych i zagranicznych, perfumerji, mydelek, artykułów gumowych, aolinij i t. d. — Recepty lekarskie wykonuje się sumiennie i po cenach umiarkowanych.

W aptece tej udziela kilku lekarzy porad lekarskich.
MÓWI SIĘ I PO POLSKU.

Kupuje się KASZE, płaci się 5\$000 za kwartę. WOSK po 5\$200 kilo.

Rua Barão do Rio Branco 341

Aparat fotograficzny do sprzedania bardzo tanio ze wszystkimi przybarami. Zgłoszenia w Redakcji „Ludu.”

dawna zniknął posepny widok na zgłiszca. Usunęły go ręce pracowite i nowy i piękniejszy młyn począł powstawać z popiołów.

Było to dzieło barona Helfenstein. Hrabia Herbert nie mógł sobie odmówić przyjęcia udziału w odbudowaniu młyna.

Przyjaciele zesłali się i przyglądali postępującej robocie.

— No, przyjacielu — zauważył Günther, niedługo odezwie się wesoły stuk młyna, ale ty samotny będziesz się tu gnieździł. Powinieneś sobie młynarkę poszukać!

— Masz słusność, Güntherze! — uśmiechnął się Müller z rozradowaniem; spodziewam się, że znaję ją tu gdzie w pobliżu.

— Co mówisz? Kogo naprzykład?

— Zamierzam zapukać do twojej siostry, pani Petrich.

Günther krzyknął z radości i silnie potrząsnął ręką przyjaciela.

— Dawno już tego pragnąłem w ciichości! — zawołał, przysięgnę że siostra moja «tak» odpowie. Chodź, zaraz do niej pójdziemy. Córka twoja wraca dziś z mężem z podróży poślubnej i mogłabyś jej zaraz oznajmić radośną nowinę.

Poczekajmy jeszcze! — rzekł Müller, śmiejąc się z zapatu przyjaciela. Widzę powóz, nadjeżdżający od strony Reichenbach.

— Może to nasza kochana pani hrabina?

Powóz zbliżał się prędko; Müller z okrzykiem radości pobiegł na spotkanie.

Stanęli i oto z powozu wyskoczyła smukła śliczna osóбка o dystygowanym wyglądzie i rzuciła się na piersi Müllera, wołając:

Mój drogi, kochany ojcze, więc jesteście już w kraju!

— Liza! Dziecko najmilsze!

Teraz wysiadł Feliks pogodny i szczęśliwy.

— Na powitanie podał rękę teściowi i Güntherowi.

— Chcieliśmy ci sprawić niespodziankę! — szczebiotała Liza. Dlatego przyjechaliśmy wcześniej, a z podługą wprost do zamku Reichenbach. Hrabstwo oboje jadą za nami.

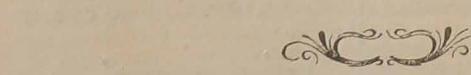
— Widać ich już! — zawołał Günther.

Herbert i Melanja pozostawili powóz na wzgórk, i trzymając się pod ramię, zwolna w dolinę schodzili.

Po przywitaniu wszyscy zwrócili oczy na wyrastające w górę ściany młyna i Melanja radość swą wyraziła w słowach:

— Jak młyn ze zgłiszcz powstaje do życia, tak samo i nam wszystkim z gruzów okropnej przeszłości wykwitło nowe życie, nowe szczęście!

KONIEC.

Oboje młodzi przeczuwali, jaki ból szarpał w tej chwili sercem osiwleka chorego i rzekającego się szczęśliu, to też żywoznią przyjęli poważnie i w milczeniu.

Znow drzwi otwarto. Na progu ukazał się Melanja pod ręką z mężem i księżka z siostrzeńcem: za nimi Dorn, Müller i Günther.

Nastala chwila naprężenia nerwów, gdy Melanja z mężem podszła do Zygmunta. Oczy wszystkich w irwożnem oczekiwaniu zawiły na chorego, gdyż znaną im była rozterka jego z szwagrem.

Melania usiadła przy łóżku i ujęła rękę brata, błagalnie spojrziała na niego, a potem oczy podniosła na męża, który przemówił serdecznie:

— Żałuję głęboko, że kiedyś między nami powstała niezgoda, kochany Zygmuncie, i niżego goręcej nie pragnę, jak żeby w tej chwili gniew dawny mógł zostać pogrzebanym. Podaję ci dłoń do zgody!

Zygmunt poważnie i ochmurne oczy wznosił na hrabiego; odgłaszając się, wzięł podaną rękę i spytał:

— Co zamierzasz uczynić? Znasz przeode moją wolę!

— Melanja jest zdecydowana nie rozłączać się ze mną mimo biedy i niedostatku. Podejmuję się zarządu majątków kieżnej Dimitrescu i niezadługo zawiozę żonę i syna do nowej ojezyny.

Znow zaległa cisza grobowa po słowach hrabiego, który spokojnego wroku nie odwracał od oczu barona.

Nagle w tym ostatnim zaszła zmiana, twarz mu się rozjaśniła i przybrała wyraz radosnego wzruszenia.

— Pozostań tu lepiej, drogi Herbertcie! — rzekł miękko. Wyszedłeś zwycięzko z próby, na którą oie wystawiłem dla szczęścia Melanji, gdyż list mój do ciebie nie był serjo traktowany. Mem teraz pewność, że kochasz żonę prawdziwie i zadolony jestem. Testament podarlem. Zabierz wszystko, coś posiadał, i meje w dadaku. Pozostanie mi aż nadto na resztę życia.

Hrabia z początku był bardzo zdziwiony zmianą, zaszła w baronie, gdyż niepojmował jej wcale, lecz Melanja wdała się między nich i wytłómaczyła mu wszystko.

— Nie znalazł mnie, Zygmuncie. Nie

mogłeś więc wiedzieć, czy rzeczywiście mam dosyć woli, aby zacząć nowe życie. Teraz jednak żywie nadzieję, że nie stanie między nami.

— Śmierć! — szepnął Zygmunt boleśnie. Lecz odesz się — dodał pogodnie — żem dożył dnia dzisiejszego. Bądźcie szczęśliwi! To jest me jedyne życzenie!

Pojednaliśmy wszyscy — począł znowu. Pierchnęły cienie przyszłości i słoneczna przyszłość leży przed nami. Co zaś do mnie, szczęśliwy jestem szczęściem waszem i cieszyć się niem, będę, póki śmierć mnie nie powoła. Ocho! — zawołał, gdy Melania lez powstrzymała nie mogła. Nie obce dzieł nikogo widzieć placzącym.

Melania objęła go ramionami i głowę na piersiach mu tuliła. Ikała:

— Drogi, kochany Zygmuncie, nie mogę ostrząsnąć się ze smutku, że ty śmierć masz przed sobą podczas gdy my...

— Żyję jeszcze przeleż; proszę cię, siostrzyczko, nie przyglądaj mi serca dzisiaj. Musimy mieć wzgląd na naszych nowożeńców — próbował żartować. Proszę, panie Dorn, pójdź do mnie! — zawołał detektywa, skromnie trzymającego się w głębi.

Najlepszy przyjacielu — rzekł poruszony głęboko — dożyliśmy końca wspólnego dzieła. A pan największą kość spełniłeś. Ocz ugnillibyśmy bez pana? Jak podziękować ci mam? Ani słowami, ani czynem. Oto słaby dowód wdzięczności jaka żywym ja i moja siostra. Proszę, przyjmij to. drogi przyjacielu!

Bimbo tymczasem wyjął z szaty duży list, Zygmunt go wziął i włożył w rękę zdumionego detektywa.

— Otwórz go w domu! — ciągnął chory z uśmiechem. A teraz zakończmy, bo wyczerpany się czuję.

Dorn wyjął parę słów dziękczynnych i odeszedł zmieszany.

Zygmunt szepnął Melanji słów parę. Ta wstała szybko i rzekła:

— Zostawmy brata samego i zejdzmy do gości.

Gdy wszedł hrabia Herbert ujął detektywa pod ramię i szedł z nim.

— Panie Dorn, podziękuję moją najpóźniej przychodził niemieli serdecznej jest przele. Zawdzięczam panu powroćcie mi żony i dziecka. Panu też winienem moje przyszłe szczęście! Słów mi

Casa de Saude Sanatorio Chirurgicalo Suiso

RUA 15 DE NOVEMBRO 1690 — Telefon 433

Dr. G. Leuenberger

Długie lata pracował w szpitalach europejskich. Lekarz, Specjalista w Chirurgii. — Leczy choroby kobiece, drogi moczowe. Przyjmuje od 10-12 i od 2-5z wyjątkiem niedziel i soboty po południu. Leczy sztucznymi promieniami ultra fioletowymi. Solux, Diathermia, Chirurgiczna w ogóle. — Ceny niskie.

Sklep

Artykułów Spożywczych Rocha Piekarza i Tomasza Kubisa

Kupujemy i sprzedajemy wszelkie produkty krajowe. — Posiadamy świeże towary spożywcze oraz napoje krajowe i zagraniczne.

SPRZEDAJEMY NAJLEPSZE

Nawozy Sztuczne i Makę Kostną
PRACA COBONEL ENEAS 30, RÓG SÃO FRANCISCO —
CURITYBA

SZKŁA I FABRYKA LUSTER

SZKŁO

do okien fantazyjnych, szkło ozdoby rzeźbione, matowe, szlifowane, kryształowe, można nabyć u nas w każdej ilości i mierze na zamówienie. Wstawia się szyby wyżej wymienione do kościołów i domów. Sprzedaj hurtownie i detalicznie. Ceny niskie.

LUSTRA DLA MEBLI w formie: kwadratu, owalu i innych kształtów. Największym miejscowym skład luster. Specjalność w wyrobach z pięknych drzew parańskich, jak: lampy pinjorowe, ramki do obrazów i fotografii różnych rozmiarach i kształtach.

LUSTRA

kieszonkowe, ręczne, toaletowe, fryzjerskie, wkłada w ramkach metalowych, celluloidowych i drewnianych.

Założono w r. 1903

Rua Mar. Deodoro, 254
Telefon 1335, Curitiba.

Casa de Saude „São. Francisco“

DOM ZDROWIA — KLINIKA PRYWATNA

DR. JORGE MEYER FILHO

Rua São Francisco N. 25 — Curitiba

Specjalność: Operacje, leczenie chorób kobiecych, pomoc przy porodach, zastosowanie sztucznego pneumatyka X przy osobach cierpiących na płuca. — Nowoczesny aparat Roetgena. — Diatermia. — Sztuczna ultra fioletowa, promienia słoneczna, Zyskopia i t. d. — Przyjmuje od godz. 10-tej do 11 i pół i od 1-5.

Z pośród wszystkich trunków piłke tylko piwo marki POMBA Tazin 14\$000.

Oryginalny niedorównany gatunek produkowany wyłącznie przez browar

Cervejaria Cruzeiro — Curitiba — Tel. 495 1751.

JACEK DROMLEWICZ

lekarski-Dentysta w Kurytybie. Flombowanie i wyjmowanie zębów bez bólu. Zęby sztuczne, z podniebieniem i bez w złocie i kauczuku. Wykonanie pierwszorzędne. Ceny niskie. Rua Monsenhor Celso Nr. 148 piętro (Primeiro de Março).

Janina Furmaniak
Schmittinger
Chirurg - Dentysta

Wykonuje wszelkie reboty wchodzące w zakres dentystyki szybko, starannie i tanio. Rua 13 de Maio 818, róg Trajano Reis. Mówi się po polsku.

Dr. Dante Romanó

AKUSZER - OPERATOR

Profesor Operator Uniwersytetu. Były asystent szpitali berlińskich.

Leczy syphilis, drogi moczowe, djatermia.

Klinika dla Panien.

Leczy sztucznymi promieniami słonecznymi ultrafioletowymi.

Konsultorium: Farmacia Minerva (na 1-szym piętrze) od godz. 1 do 3-ciej po południu.

Praca Tiradentes 554.

Rezydencja

Praca Senador Correia 4

SKŁAD MEBLI

Firmy:

JAKÓB KOZIEN

RUA SÃO FRANCISCO 248

Sprzedaje się meble: szafy, krzesła, łóżka, kołyski, stoły, kredensy, szafy kuchenne, sofy, kanapki i t. p. powyżej wspomniane sprzęty wykonuje się na zamówienie. Ceny są bardzo niskie.

Gabinet dentystyczny

OSCAR OTTO Junior

Chirurg - Dentysta

Dyplomowany na Uniwersytecie w Ribeirão Preto.

Wykonuje wszelkie prace wchodzące w zakres dentystyki.

Gabinet urządzony dobrze i higienicznie według nowoczesnych wymagań.

Rua Dr. Trajano Reis 505.

Cia. de Terras Norte do Paraná

LOTY na RYTERWIE POLSKIEJ za gotówką lub oseteroletnią spłaty po 400\$000 za aliter. Ziemia pierwszorzędna „Terra toxa aprada”. Wydaje z alitra, bez jakichkolwiek nawozów: 6000 kg kukurydzy, fasoli po 3000 kg, dwa razy do roku, kawy at do 400 arów z 1000 krzaków. Niema „Sauvas”. Wysokość średnia 600 m. Każden lot ma drogę aut. i wodę. Klimat bardzo zdrowy. Kolej żelazna ukończona do Londriny a w budowie w głąb terenów. Droga Rezerwa Polska o 13 kilometrów o przyszłej stacji Roland. Kupujący ziemi mają pierwszeństwo do wycoty na kolej. Półki czas korzystajcie z niskiej ceny. Wokół Rezerwy Polskiej już jest znaczne drożej.

Tylko przez Agenta upoważnionego

Uwaga! Dla kupujących dojazd koleją IGNACY SZANKOWSKI z Cambará, lub Ourinhos, z na miejsce. Cambará — Paraná. tam i z powrotem za darmo, bez obowiązku kupna.

leczy reumatyzm, bóle, piersiowe, bóle zębów uszu, neuralgii, kolki, świeże rany i t. p.

Lekarstwo zżywa się przez nacieranie

Jest do nabycia we wszystkich aptekach.

Pomimo dobrego odżywiania się

czujesz się zawsze chory i nie wiesz co ci dolega.

Powinieneś nadal dobrze się odżywiać i dodać do każdego jedzenia łyżeczkę Elixiru de Santo Exedito. Elixiru Santo Exedito powoduje przejście substancji pokarmowych. Będziecie silnym i zdrowym

Laboratorio Santo Exedito — Santa Cruz

Przedstawiciele na Paraná i Santa Katarzynę: SIGEL, ETZEL & Cia.

Slynnie lekarstwo
HAEMATOGEN
D-RA HOMMELA

rozpowszechnione po całym świecie już od 85 lat działa znakomicie przeciw: Anemii, Sklerozie Srochotom, Malarji, Neurastenji, grypie, febrze, zapaleniu płuc, szkarlatynie, odrze, chorobom kobiecym, skrofulom, astenji, i t. d.

Lekarstwo

HAEMATOGEN D-ra Hommela działa ze skutkiem.

Casa Jaragua

Telefon 403

Avenida João Pessoa, róg Ermilino de Leão — Curitiba.

Skład serów, masła, wędlin, najrozmaitszego gatunku, jaj, szynek, salami i t. p. Artykuły te są sprowadzane z najtanszych i najlepszych fabryk. Artykuły pierwszorzędne. Ceny są bardzo niskie.

Dr. Carlos Moreira

Profesor fakultetu medycznego

Specjalista chorób oczu, uszu, nosa, gardła. — Konsultorium: Avenida João Pessoa 68, nad apteką Avenida od 10-11 i od 3-5 po południu.

Rezydencja: Visconde de Nacar 608, Telefon 8-8-8

APTEKA

HUMANITARIA — DEOGARIA
Rua Dr. Trajano Reis N 37 — Curitiba

Wszystkie wybr lekarstw i preparatów krajowych i zagranicznych po cenach niskich.

Recepty lekarskie załatwia się prędko i sumiennie.

brak na wypowiedzenie wszystkiego o chciałbym. Spodziewam się, że ujrę pana wkrótce na zamku Reichbach.

— Ach, panie hrabio, cóż tak wielkiego uczyniłem? odparł Dorn skromnie. Wypełniłem obowiązek, a Bóg dokonał reszty.

Feliks i Liza zawrócili też i w serdeczny sposób wdzięczność mu swoją wyrazili.

Na schodach spotkali Szmida.

— No, drogi Szmidi — zawołał Dorn. Gdzieżeś był? Czy mamy robotę? Po mnie przyszedłeś?

— Tak, panie komisarzu — odparł Szmid z poważną miną do zwierzchnika podchodząc.

Dorn odciągnął go na bok i agent kończył szeptem.

— Byłem tylko w gmachu policji i słyszałem że baronowa Sydonia...

— Chyba nie uciekła? — przerwał Dorn.

— Nie, lecz targnęła się na życie, dowiedziawszy się, że dziś odbywa się ślub barona von Helfenstein z Lizą.

— Spodziewam się, że na zamachu się skończyło?

Naturalnie. Dla pewności założono jej kajdanki!

— Nie mówmy o tem nikomu tutaj! — odparł Dorn. Zepsułoby to radosny nastrój młodej pary.

Polem baron i Liza rozmawiali ze Szmidem i gdy odeszł, dzielnie agent trzymał w ręce czek na znaczną sumę.

Tego wieczora jeszcze nowożeńcy wyjechali na Południe w podróż poślubną.

Gdy Dorn otworzył list Zygmunta, znalazł najpierw zapieczętowaną odezwę do swego szefa, adresowaną przez barona; potem fotografię tegoż Melanii i Erwinka a wreszcie

kilka serdecznych słów od Zygmunta. Przytem załączony był czek na 1000 marków, z którego Zygmunta wysłał sumę, że defektyw się prawie przeraził.

Łzy radości nabiegły mu do oczu, gdy znalazł jeszcze szpilkę brylantową pochodzącą z biżuterii odebranej Norbergowi.

Nazajutrz defektyw udał się do szefa z zapieczętowanym listem od barona.

Ten go przeczytał i oddał Dornowi ze słowami:

— Pan baron von Eschenbug donosi mi, że pan, drogi panie Dorn, zasługujesz na najwyższe uznanie.

Przedstawili mi pan już rezultat całej działalności i mogę z całą radością wypowiedzieć panu też i moje uznanie i zgodzić zarazem przyjemną niespodziankę. Oto jest zamłanowanie na inspektora policji kryminalnej. Życzę panu szczęścia w przyszłości.

Pewnego dnia w posępną bramę więzienną wjechał zakryty powóz, z którego wysiadł Norberg.

Gdy w dni parę przypadek zeknął go z Garbusem, ten spytał z gryzącą ironią:

— Znowuś tutaj? Nie podobało ci się na na wolności?

— Nie! niedbale odparł Norberg. Stęskniłem się za tobą. Zamierzam czas pewien tu przebyć, a jak mi wypadnie, pójdę sobie, nie uwładowiwszy cię jednak poprzecznie.

Wdanie się nadzorczy przeszkodziło Garbusowi dać godnej odpowiedzi.

Po paru dniach znów Norberg pracował na podwórzu więziennym, gdy nadszedł nowy transport skazanych.

Z zakrytego wozu wysiadły dwie kobiety, na widok których nie mógł powstrzymać okrzyku zdumienia.

— 1073 —

Znal te dwie ponure, złamane postacie. Jedna żona Jarkego, druga Sydonia, baronowa von Trachenberg!

Choć Sydonia uparcie zapierała się zamordowania męża i winę całą na Antoniego zrzuciła, została na śmierć skazana. Dopiero za wstawnictwem się obrońcy, uzyskała zamianę na dożywotnie więzienie.

Jarkowa też miała odpokutować za zamaoh mordercy na Melanię i Dorę, przez cały ciąg swego życia pracując w więzieniu. Głupkowatego syna Józka oddano do zakładu, gdzie lepiej się nim zajęto, niż występni rodzice.

Akrobata Proszko wraz z chudym cyrkowcem powędrował też na długo do więzienia.

Zima zbliżała się ku końcowi i wiosna stała za progmem. Smutna przyszłość ułatywała coraz dalej i dalej i dalej.

W Zamku Reichenbach po wprowadzeniu się hrabostwa, nastąpiły dawne, ołche dni szczęścia.

Dora i Robert zajęli dawne mieszkania i oboje byli zdecydowani nie rozstawać się z ukochanym państwem aż do końca życia.

Hrabia faktycznie stał się innym człowiekiem. Oczyszczonym wyszedł z ciężkich prób przeszłości i z dniem każdym miłość jego ku Melanii rozkwitać się zdawała.

Prawie codziennie z Dorą i Erwinem wyjeżdżali do stolicy, aby choć na parę godzin kazać Zygmunтови o cierpieniach zapomnieć.

Lecz z dnem każdym wierny Bimbo, który nie chciał się rozstać z baronem, posępniał i rozpacz większej się poddawał.

Życie chorego gasnął poczęło, zwolna wprawdzie, lecz niepowstrzy-

manie. Napróżno Melania błagała, aby wyjechał na Południe, chciała towarzyszyć mu z mężem — lub aby przeniósł się do zamku Reichenbach, gdzie pielęgnować go mogła.

Zygmunt odmówił, chciał umrzeć w swym domu. Często przychodził Dorn i we trzeci z murzymem zaglądali się we wspomnienia.

Wkrótce po zaślubinach Feliksa, księżna i Jerzy opuścili stolicę, udając się do swych dóbr.

Ponieważ mąż tyle hańby na nią sprowadził, księżna zgodziła się na rozwód i uzyskała go jeszcze przed końcem procesu księcia.

W ciągu śledztwa upadło oskarżenie o otrucie Kamilli, lecz ciężko musiał odpokutować za głupotę, że ochronił zbrodniarkę przed paścikiem policji.

Gdy po długim czasie więzienia opuścił był człowiekiem złamanym.

Zabrał przypadający mu majątek i pojechał do Ameryki i nikt już o nim więcej nie słyszał.

I oto każdy występek karę otrzymał i jedynie hrabiego Herberta uchroniła od przepaści ręka żony kochającej i przebaczącej. Ona mu też wskazała drogę do lepszego życia.

Dobry dzierżawcy, którzy niegdys tak szlachetnie postąpili z Melanią i Dorą, byli jeszcze obdarowani przez hrabiego i pozostali w zamku Eschenburg.

Niemniej Melanja nie zapomniała wynagrodzenia dobrego węglarza z lasu, który ocalał Erwinka przed Małgorzatą i dwoma łotrami: Fuchsem i Jarke.

Pięknego dnia wiosennego dwaj mężczyźni stali na wzgórku naprzeciw młyna i patrzyli na dolinę. Był to Müller i Günther.

Tam w dole, u nog ich, od nie-